

Andijon viloyati
Asaka tumani
4-umumta'lim maktabi
ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi
Abdulhamidova Manzura
Avazbekovnaning
“O'zbek tilini samarali o'qitish
metodikasi”
nomli taqdimoti

•SO'ZLARNING SHAKL VA MA'NO MUNOSABATIGA KO'RA TURLARI

•OMONIMLAR

•SINONIMLAR

•ANTONIMLAR

•PARONIMLAR

OMONIMLAR

Talaffuzi, yozilishi bir xil,
ammo anglatgan ma'nolari
har xil bo'lgan so'zlar

SINONIMLAR

Bir umumlashtiruvchi
ma'noga ega, ma'no
nozikliklari bilan
farqlanuvghi, yozilishi har
xil, ma'nosi bir xil bo'lgan
so'zlar.

ANTONIMLAR

Bir – biriga zid, ba'zan
qarama - qarshi ma'noni
bildiruvchi, ba'zan
umumlashtiruvchi,
chiziqcha bilan ajratib
yoziladigan so'zlar

Talaffuzi va ma'nosi bir –
biriga juda yaqin, ammo
ma'nolari farqli bo'lgan
so'zlar

PARONIMLAR

So'zlarning shakl va ma'no
munosabatiga ko'ta turlari

- **Shakli har xil bo'lsa ham, ma'nosi bir-biriga yaqin bo'lgan so'zlar**
- **Masalan: yuz, bet, aft, chehra, oraz...**
 - **Bir ma'noning bir necha so'z shakllarini orqali berilishi sinonimlarni yuzaga keltiradi.**
 - **Bir umumiy ma'nosi bilan o'zaro bog'lanuvchi so'zlar guruhi sinonimik qator deyiladi**
 - **Sinonimik qator ikki yoki undan ortiq so'zdan tashkil topadi.**
 - **Har bir sinonimik qatorda bir so'z asosiy so'z hisoblanadi.**

Sinonimlar uch xil bo'ladi

```
graph TD; A[Sinonimlar uch xil bo'ladi] --> B[1. Leksik sinonimlar]; A --> C[2. Frazeologik sinonimlar]; A --> D[3. Grammatik sinonimlar];
```

The diagram illustrates the classification of synonyms into three categories. It features a central blue box on the left with the text 'Sinonimlar uch xil bo'ladi'. To its right are three orange boxes, each containing a number and a type of synonym. A vertical double-headed arrow connects the top and bottom of the blue box, and another vertical double-headed arrow connects the top and bottom of the orange boxes, indicating a relationship between the categories.

1. Leksik sinonimlar

2. Frazeologik sinonimlar

3. Grammatik sinonimlar

“SO’Z BILIMDONI” O’YINI

O’YIN TEXNIKASI

**O’qituvchi tomonidan
ma’lum bir so’z
aytiladi, oquvchilar
esa o’sha so’zning
ma’nodoshlarini
topadilar. Eng ko’p
so’z topgan o’quvchi
rag’batlantiriladi**

Masalan:

**Do’st – o’rtoq,
oshna, birodar,
o’rtoq, ulfat;**

**Chiroyli - go’zal,
suluv, ko’rkam,
barno, dilbar**

Q'yin texnikasi **“KIM EPCHIL-U, KIM CHAQQON” O'YINI**

**1. Sinfni uch guruhga
bo'lib olinadi**

**2. Matn o'qituvchi
tomonidan video yoki
audiyo shaklida o'qib
eshittiriladi.**

**3. Matndan eng ko'p
sinonim so'zlarni topgan
jamo'a aniqlanadi.**

4. G'olib jamoa
Avstraliyada, ajoyib, yurt vakillari
yashagan. Matnlikka kelgan

yevropaliklar bu yerning o'zgacha
xalqini yovvoyi odamlar hisoblashgan.
Chunki ularning davlati ham, uyi ham
yo'q. Ular jamoa tarzida yashab,
oziq-ovqatni ov orqali topishadi.
Aborijenlar hayoti va turmush-tarzi
bilan yaqindan tanishuv ularning
yovvoyi emasligini ko'rsatadi. Aynan
aborijenlar bumerang nomli o'roqsimon
aqlli qurol o'ylab topishgan. Buni
qarangki, otilgan qurol mo'ljalga
olingan jonzotga tegmasa, yana aylanib

O'yin texnikasi:

O'quvchilar tomonidan
xattaxtada yoki o'tirgan holda

bajariladi.
Avstraliyada **ajoyib yurt** vakillari

yashagan. Materikka **kelgan**

bu yer

hisoblashgan. Chunki ularning
davlati ham, uyi ham yo'q. Ular
jamoat tarzida yashab, **oziq-ovqat**ni
ov orqali topishadi. Aborijenlar
hayoti va turmush-tarzi bilan
yaqindan tanishuv ularning yovvoyi
emasligini ko'rsatadi. Aynan
aborijenlar bumerang nomli
o'roqsimon **aqli** qurol o'ylab